

Lâm Đồng tháo gỡ điểm nghẽn đổi mới sáng tạo, nâng sức cạnh tranh cho doanh nghiệp

07:26 12/07/2026

Đổi mới sáng tạo đang trở thành yếu tố quyết định năng suất lao động và năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp. Tuy nhiên, thực tế tại Lâm Đồng cho thấy hoạt động này vẫn còn nhiều "điểm nghẽn", đòi hỏi các giải pháp đồng bộ để tạo động lực phát triển khu vực kinh tế tư nhân trong giai đoạn mới.

Đổi mới sáng tạo - một trong những yếu tố có tác động lớn năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp. Ảnh: PH

Đổi mới sáng tạo vẫn là "điểm yếu" của doanh nghiệp

Kết quả phân tích Chỉ số Hiệu quả Kinh tế tư nhân (BPI) năm 2025 cho thấy, dù Lâm Đồng được đánh giá tích cực ở chiều cạnh phát triển khu vực kinh tế tư nhân, nhưng chỉ số về đổi mới sáng tạo lại đứng ở mức thấp nhất.

Theo đánh giá của Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) cùng các chuyên gia, kết quả này phản ánh môi trường điều hành của chính quyền

địa phương được doanh nghiệp ghi nhận, song khả năng đổi mới sáng tạo trong cộng đồng doanh nghiệp vẫn chưa theo kịp yêu cầu phát triển.

Một trong những nguyên nhân nổi bật là mức đầu tư cho nghiên cứu, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo còn khiêm tốn. Phần lớn doanh nghiệp trên địa bàn có quy mô nhỏ, nguồn lực tài chính hạn chế nên chưa đủ khả năng đầu tư dài hạn cho chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ mới hay xây dựng bộ phận nghiên cứu và phát triển (R&D).

Bên cạnh đó, việc ứng dụng công nghệ số mới dừng ở các giải pháp cơ bản như website, thương mại điện tử, trong khi các công nghệ có giá trị gia tăng cao như trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (Big Data), tự động hóa hay phân tích dữ liệu vẫn chưa được khai thác hiệu quả.

Một điểm nghẽn khác là khoảng cách giữa nghiên cứu khoa học với nhu cầu thị trường. Không ít kết quả nghiên cứu vẫn dừng ở quy mô phòng thí nghiệm hoặc tài liệu chuyên môn, trong khi doanh nghiệp gặp khó khăn trong việc tiếp cận các công nghệ phù hợp để đưa vào sản xuất.

Theo ông Phạm Hoàng Khánh Vũ - Phó Chủ tịch Hội Doanh nhân trẻ tỉnh Lâm Đồng, doanh nhân trẻ hiện đang đối mặt với nhiều thách thức, từ thiếu vốn, hạn chế về năng lực quản trị đến áp lực thích ứng với chuyển đổi số và trí tuệ nhân tạo.

Ông kiến nghị địa phương nghiên cứu các cơ chế hỗ trợ tài chính phù hợp cho doanh nghiệp nhỏ và doanh nghiệp đổi mới sáng tạo, đồng thời mở rộng các chương trình đào tạo, phổ cập ứng dụng AI và chuyển đổi số cho cộng đồng doanh nghiệp.

Doanh nghiệp địa phương cần hỗ trợ đổi mới công nghệ để đem lại hiệu quả trong sản xuất - kinh doanh. Ảnh: P.H

Hỗ trợ doanh nghiệp đổi mới công nghệ, nâng cao năng suất

Thực tiễn cho thấy, những doanh nghiệp mạnh dạn đầu tư đổi mới công nghệ đều đạt hiệu quả rõ nét về năng suất và sức cạnh tranh.

Điển hình, các nhà máy sản xuất nhôm Nhân Cơ và Tân Rai đã từng bước làm chủ công nghệ, tối ưu dây chuyền sản xuất, nâng công suất bình quân lên khoảng 1,5 triệu tấn nhôm mỗi năm, vượt công suất thiết kế ban đầu là 1,3 triệu tấn.

Tại lĩnh vực chế biến thực phẩm, Công ty Hải Sản Đầm Sen (phường Phan Thiết) sau khi được hỗ trợ từ chương trình khuyến công để đầu tư máy móc hiện đại đã nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm và hiệu quả sản xuất.

Theo ông Phạm Hoàng Khánh Vũ, trong bối cảnh chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ, quy mô doanh nghiệp không còn là lợi thế tuyệt đối.

"Một doanh nghiệp nhỏ biết ứng dụng công nghệ có thể tạo ra năng suất vượt trội. Ngược lại, nếu không kịp thích nghi, khoảng cách cạnh tranh sẽ ngày càng lớn", ông Vũ nhận định.

Điều đó cho thấy đổi mới sáng tạo không chỉ là câu chuyện đầu tư công nghệ mà còn là yếu tố quyết định khả năng thích ứng và phát triển của doanh nghiệp trong nền kinh tế số.

Tạo hệ sinh thái đổi mới sáng tạo cho doanh nghiệp phát triển

Để khắc phục những hạn chế đã được nhận diện, Trung tâm Xúc tiến Đầu tư, Thương mại và Du lịch tỉnh đề xuất UBND tỉnh chỉ đạo các sở, ngành và địa phương tập trung triển khai nhiều giải pháp hỗ trợ doanh nghiệp.

Trọng tâm là thúc đẩy chuyển đổi số, khuyến khích doanh nghiệp thành lập bộ phận nghiên cứu và phát triển, đổi mới công nghệ, cải tiến quy trình sản xuất - kinh doanh và tiếp tục triển khai hiệu quả các chính sách của Trung ương về khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo, nền tảng số và chuyển đổi xanh trong khu vực kinh tế tư nhân.

Mục tiêu đặt ra là từng bước nâng Chỉ số BPI của Lâm Đồng vào nhóm "Top khá" của cả nước trong năm 2026 và các năm tiếp theo.

Song song đó, Sở Khoa học và Công nghệ đang triển khai khảo sát, đánh giá hiện trạng công nghệ, năng lực đổi mới sáng tạo và nhu cầu hỗ trợ của doanh nghiệp thuộc các ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh. Kết quả khảo sát sẽ là cơ sở để xác định nhu cầu chuyển giao công nghệ, phát triển tài sản trí tuệ, nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm và khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp.

Trong bối cảnh Việt Nam đang đẩy mạnh các chính sách hỗ trợ phát triển khoa học công nghệ, trí tuệ nhân tạo và dữ liệu lớn, đây được xem là thời điểm thuận lợi để doanh nghiệp Lâm Đồng chuyển đổi mô hình tăng trưởng, tận dụng các cơ chế ưu đãi mới, gia tăng năng lực cạnh tranh và tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Đổi mới sáng tạo không còn là lựa chọn mà đã trở thành yêu cầu tất yếu đối với doanh nghiệp. Việc xây dựng hệ sinh thái hỗ trợ đổi mới sáng tạo đồng bộ, kết nối giữa cơ quan quản lý, nhà khoa học và cộng đồng doanh nghiệp sẽ là nền tảng quan trọng giúp khu vực kinh tế tư nhân Lâm Đồng phát triển năng động, nâng cao năng suất lao động và đóng góp tích cực vào tăng trưởng kinh tế của tỉnh trong giai đoạn mới.

Hoàng Phương